

V Bruseli 23. júla 2025
(OR. en)

11888/25

UD 172
ECOFIN 1048
CRIMORG 143
DROIPEN 92
EF 251
ENFOCUSTOM 122

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	8. júla 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 360 final
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o uplatňovaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1672 z 23. októbra 2018 o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie alebo opúšťajú Úniu, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1889/2005, podľa článku 19 tohto nariadenia

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 360 final.

Príloha: COM(2025) 360 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 8. 7. 2025
COM(2025) 360 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

**o uplatňovaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1672
z 23. októbra 2018 o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do
Únie alebo opúšťajú Úniu, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1889/2005, podľa
článku 19 tohto nariadenia**

1. ÚVOD

Páchatelia trestnej činnosti v celej Európe využívajú finančný systém spôsobom, ktorý ohrozuje bezpečnosť EÚ a jej občanov. Existujú dva hlavné spôsoby, akým páchatelia trestnej činnosti využívajú finančný systém. Prvým je presun príjmov z trestnej činnosti na ich opätovné začlenenie do legálneho hospodárstva (pranie špinavých peňazí). Druhý spôsob spočíva v odvádzaní peňazí z legálneho hospodárstva prostredníctvom finančného systému na financovanie trestnej činnosti. Podľa najnovšieho hodnotenia hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti Europolu z roku 2025 majú peňažné prostriedky v hotovosti ⁽¹⁾ v súvislosti so systémami prania špinavých peňazí aj v súčasnosti významné postavenie.

V nariadení (EÚ) 2018/1672 o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie alebo opúšťajú Úniu ⁽²⁾ (ďalej len „nariadenie o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti“) sa stanovujú pravidlá na ochranu EÚ pred práním špinavých peňazí alebo financovaním terorizmu podvodnými subjektmi, ktoré by sa mohli pokúsiť prekročiť vonkajšie hranice EÚ s peňažnými prostriedkami v hotovosti alebo premiestniť peňažné prostriedky v hotovosti iným spôsobom s cieľom obísť kontroly formálneho finančného systému.

V tejto správe sa uvádza spätná väzba, ktorú Komisia získala v súvislosti s vykonávaním nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti. Plní sa ňou povinnosť vyplývajúca z článku 19 nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, podľa ktorého Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní nariadenia.

2. VŠEOBECNÉ SÚVISLOSTI

2.1. Právne predpisy Európskej únie v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a súvisiace medzinárodné aspekty

V nariadení o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti sa stanovujú kontroly peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do EÚ alebo ju opúšťajú. Je súčasťou legislatívneho rámca EÚ pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a dopĺňa smernicu (EÚ) 2015/849 ⁽³⁾ a smernicu (EÚ) 2018/1673 ⁽⁴⁾.

Okrem toho je cieľom nariadenia riešiť odporúčanie Finančnej akčnej skupiny (FATF) č. 32 o kuriéroch peňažných prostriedkov v hotovosti. Európska komisia sa ako člen skupiny FATF

⁽¹⁾ Vymedzenie peňažných prostriedkov v hotovosti pozri v oddiele 3.1 tejto správy.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1672 z 23. októbra 2018 o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie alebo opúšťajú Úniu, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1889/2005 (Ú. v. EÚ L 284, 12.11.2018, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1672/oj>).

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/849/2024-07-09>).

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1673 z 23. októbra 2018 o boji proti praniu špinavých peňazí prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 284, 12.11.2018, s. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1673/oj>).

zaviazala vykonať odporúčania skupiny FATF týkajúce sa rozvoja a presadzovania globálnych politických noriem v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni.

Právne predpisy EÚ o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti platia od roku 2005 ⁽⁵⁾. V roku 2018 boli raz revidované s cieľom zohľadniť vývoj medzinárodných noriem a rámca EÚ pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, ale aj s cieľom posúdiť priority Komisie v rámci akčného plánu financovania terorizmu z roku 2016.

2.2. Právne predpisy o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti

Nariadenie o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti sa začalo v plnej miere uplatňovať 3. júna 2021 a ďalej ho doplnilo:

- vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/776 z 11. mája 2021, ktorým sa stanovujú vzory pre určité formuláre, ako aj technické pravidlá účinnej výmeny informácií podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1672 o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie alebo opúšťajú Úniu ⁽⁶⁾;
- vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2022) 1801 z 24. marca 2022, ktorým sa stanovujú opatrenia na jednotné uplatňovanie kontrol stanovením spoločných kritérií a noriem rizika pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1672 o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie alebo opúšťajú Úniu [neuvverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ) z dôvodu citlivej, neutajovanej povahy].

2.3. Rozsah správy

Podľa článku 19 nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti Komisia do júna 2024 a následne každých päť rokov na základe informácií, ktoré pravidelne získava od členských štátov, predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní uvedeného nariadenia.

Táto správa sa bude zaoberať všetkými bodmi článku 19, a to či:

- a) *do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia [sú zahrnuté] aj iné aktíva;*
- b) *postup nahlasovania pre peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu je účinný;*
- c) *sa [má preskúmať] hranica stanovená pre peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu;*
- d) *tok informácií v súlade s článkami 9 a 10 a najmä používanie colného informačného systému (ďalej len „CIS“) sú účinné alebo či existujú prekážky brániace včasnej a priamej výmene zlučiteľných a porovnateľných informácií medzi príslušnými orgánmi a jednotkami FIU ⁽⁷⁾ a*

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 z 26. októbra 2005 o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Spoločenstva alebo vystupujú zo Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 309, 25.11.2005, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1889/oj>).

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 167, 12.5.2021, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/776/oj.

⁽⁷⁾ Finančné spravodajské jednotky.

e) sankcie zavedené členskými štátmi sú účinné, primerané a odrádzajúce a v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie a či majú porovnateľný odstrašujúci účinok v celej Únii za porušenie tohto nariadenia.

V súlade s článkom 19 správa obsahuje aj:

- a) súhrnné informácie získané od členských štátov o peňažných prostriedkoch v hotovosti súvisiacich s trestnou činnosťou, ktorá má nepriaznivý vplyv na finančné záujmy Únie;*
- b) informácie o výmene informácií s tretími krajinami.*

Táto správa sa vzťahuje na obdobie od začiatku uplatňovania nariadenia 3. júna 2021 do 2. júna 2024 (vrátane).

Táto správa sa nezaobera vykonávacím rozhodnutím Komisie C(2022) 1801, ktorým sa stanovujú spoločné kritériá a normy rizika pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti, keďže ide o citlivý neutajovaný dokument, ktorý nie je uverejnený v Ú. v. EÚ, ako sa uvádza v predchádzajúcom texte.

2.4. Prostriedky použité na vypracovanie správy

Táto správa sa opiera o:

- odpovede členských štátov na prieskum EÚ týkajúci sa všetkých aspektov vykonávania nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti,
- informácie poskytnuté colnými orgánmi členských štátov počas výmen informácií s Komisiou vrátane zasadnutí expertnej skupiny pre kontrolu peňažných prostriedkov v hotovosti,
- informácie poskytnuté odbormi Komisie,
- štatistické údaje dostupné v module colného informačného systému (ďalej len „CIS“) pre peňažné prostriedky v hotovosti ⁽⁸⁾,
- informácie poskytnuté jednotkami FIU ⁽⁹⁾.

3. ZÁKLADNÉ PRVKY NARIADENIA O KONTROLÁCH PEŇAŽNÝCH PROSTRIEDKOV V HOTOVOSTI

3.1. Vymedzenie pojmu peňažné prostriedky v hotovosti

„Peňažné prostriedky v hotovosti“ sa vymedzujú ako prostriedky zahŕňajúce štyri kategórie ⁽¹⁰⁾:

⁽⁸⁾ Systém CIS zahŕňa aj údaje o prípadoch týkajúcich sa Spojeného kráľovstva so zreteľom na Severné Írsko, keďže nariadenie o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti sa naďalej uplatňuje v Spojenom kráľovstve podľa článku 5 protokolu o Írsku/Severnom Írsku k Windsorskému rámcu a prílohy 2 k uvedenému protokolu.

⁽⁹⁾ Povinnosť nahlasovať všetky podozrivé transakcie jednotkám FIU bola stanovená smernicou Rady 91/308/EHS. Jednotky FIU boli zriadené ako centrá na posudzovanie takýchto transakcií, spoluprácu s ich partnermi v iných krajinách a v prípade potreby kontaktovanie justičných orgánov.

⁽¹⁰⁾ Článok 2 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2018/1672.

- mena (bankovky a mince),
- obchodovateľné finančné nástroje na doručiteľa (napr. cestovné šeky, šeky, vlastné zmenky alebo peňažné poukážky),
- komodity používané ako vysoko likvidné uchovávateľa hodnoty uvedené v bode 1 prílohy I k nariadeniu o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti (t. j. mince s obsahom zlata aspoň 90 % a investičné zlato, ako napríklad zlaté tehly, nugety alebo hrudy, s obsahom zlata aspoň 99,5 %),
- predplatené karty, ktoré neuvádzajú meno majiteľa a uchovávajú peňažnú hodnotu či zdroje alebo poskytujú prístup k peňažnej hodnote či zdrojom ⁽¹¹⁾.

3.2. Povinnosť oznámiť peňažné prostriedky v hotovosti (oznámenie peňažných prostriedkov v hotovosti)

Povinnosť oznamovať majú fyzické osoby, ktoré vstupujú do EÚ alebo ju opúšťajú ⁽¹²⁾ a majú pri sebe, v batožine alebo v dopravnom prostriedku peňažné prostriedky v hotovosti v hodnote 10 000 EUR alebo viac. Táto hodnota bola stanovená tak, aby sa predišlo prílišnému obmedzeniu voľného pohybu alebo zaťažovaniu občanov a orgánov administratívnymi formalitami.

Dotknutí prepravcovia musia sprístupniť peňažné prostriedky v hotovosti príslušným orgánom na kontrolu. Musia poskytnúť nasledujúce informácie, a to buď písomne, alebo elektronicky:

- úplné osobné údaje, ako je meno, štátna príslušnosť a dátum narodenia prepravcu, majiteľa a zamýšľaného príjemcu peňažných prostriedkov v hotovosti,
- hodnota a povaha peňažných prostriedkov v hotovosti, ich pôvod, zamýšľané použitie a spôsob prepravy.

Z vymedzenia pojmu „prepravca“ sa vylučujú prepravcovia, ktorí vykonávajú profesionálnu prepravu tovaru alebo osôb ⁽¹³⁾.

3.3. Povinnosť nahlásiť peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu (povinné hlásenie)

V prípade pohybov **peňažných prostriedkov v hotovosti bez sprievodu** (t. j. peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie alebo ju opúšťajú v poštových balíkoch, kuriérskych zásielkach, batožine bez sprievodu alebo ako náklad v kontajneroch) príslušné orgány môžu požadovať, aby odosielateľ alebo príjemca alebo ich zástupca splnili nahlasovaciu povinnosť, a to systematicky alebo od prípadu k prípadu v súlade s vnútroštátnymi postupmi. Povinnosť nahlásiť peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu podlieha hranici 10 000 EUR, ktorá je rovnaká ako tá, ktorá sa uplatňuje na osoby, ktoré majú pri sebe peňažné prostriedky v hotovosti.

3.4. Sumy nižšie ako stanovená hranica

⁽¹¹⁾ Hoci predplatené karty sú zahrnuté do vymedzenia peňažných prostriedkov v hotovosti stanoveného v nariadení o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, v súčasnosti sa na ne nevzťahujú pravidlá kontroly pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti vzhľadom na skutočnosť, že v príslušnom bode prílohy I k nariadeniu o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti sa uvádza: P.M. (symbolický záznam „*pro memoria*“).

⁽¹²⁾ Článok 3 nariadenia (EÚ) 2018/1672.

⁽¹³⁾ Článok 2 ods. 1 písm. h) nariadenia (EÚ) 2018/1672.

V nariadení o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti sa tiež stanovuje zaznamenávanie informácií o pohybe peňažných prostriedkov v hotovosti pod stanovenou hranicou, ak sa pri tomto pohybe objavajú náznaky trestnej činnosti ⁽¹⁴⁾. Tieto informácie sa poskytnú príslušnej jednotke FIU a príslušným orgánom v iných členských štátoch.

3.5. Možnosť dočasne zadržať peňažné prostriedky v hotovosti na účely ďalšieho vyšetrovania

Príslušné orgány sú za určitých okolností a v súlade s podmienkami stanovenými vo vnútroštátnom práve oprávnené **dočasne zadržať peňažné prostriedky v hotovosti** ⁽¹⁵⁾:

- po prvé, ak nebola splnená povinnosť oznámiť alebo nahlásiť peňažné prostriedky v hotovosti, a
- po druhé, ak existujú náznaky trestnej činnosti, a to bez ohľadu na sumu alebo na to, či ide o peňažné prostriedky v hotovosti so sprievodom alebo bez neho.

Dĺžka zadržania je obmedzená na absolútne najkratší čas, ktorý iné príslušné orgány potrebujú, aby stanovili, či existuje dôvod na ďalšie opatrenia, ako je napríklad vyšetrovanie alebo zaistenie peňažných prostriedkov v hotovosti na základe iných právnych nástrojov. Toto obdobie je stanovené v nariadení o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti a nesmie presiahnuť 30 dní. V osobitných a riadne posúdených prípadoch sa môže predĺžiť maximálne na 90 dní.

3.6. Výmena informácií medzi príslušnými orgánmi a s Komisiou

Na zabezpečenie účinnej spolupráce sa v nariadení o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti stanovuje, že **medzi príslušnými orgánmi členských štátov dochádza k výmene** týchto informácií: i) oznámenia *ex off* ⁽¹⁶⁾; ii) prípady súm nižších ako stanovená hranica; iii) oznámenia a povinné hlásenia, ak sú náznaky, že peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s trestnou činnosťou, a iv) anonymizované informácie o riziku a výsledky analýzy rizika.

Okrem toho, ak existujú náznaky, že peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s trestnou činnosťou, ktorá by mohla mať nepriaznivý vplyv na finančné záujmy EÚ, príslušné informácie sa musia poskytnúť aj Komisii, Európskej prokuratúre a Europolu, ak sú kompetentné konať.

V rámci systému CIS bol vyvinutý osobitný modul na vykonávanie nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti a na umožnenie výmeny informácií. Tento modul spravuje Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF).

3.7. Informácie, ktoré sa majú zasielať finančnej spravodajskej jednotke (FIU)

⁽¹⁴⁾ Článok 6 nariadenia (EÚ) 2018/1672.

⁽¹⁵⁾ Článok 7 nariadenia (EÚ) 2018/1672.

⁽¹⁶⁾ T. j. v prípade nesplnenia povinnosti oznámiť peňažné prostriedky v hotovosti so sprievodom podľa článku 3 alebo povinnosti nahlásiť peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu podľa článku 4 príslušné orgány písomne alebo v elektronickej forme vyhotovia oznámenie *ex off*, ktoré podľa možnosti obsahuje potrebné údaje.

Príslušné orgány, ktoré zbierajú informácie v súlade s nariadením o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti musia tieto informácie **včas zaslať** vnútroštátnej jednotke FIU, aby jej tak umožnili ďalšiu analýzu a porovnanie informácií s inými údajmi, ako sa stanovuje v smernici (EÚ) 2015/849 ⁽¹⁷⁾.

3.8. Sankcie

S cieľom **podporiť dodržiavanie povinnosti** a odrádzať od jej obchádzania sa v článku 14 nariadenia (EÚ) 2018/1672 vyžaduje, aby členské štáty zaviedli **sankcie za nesplnenie** povinnosti oznámiť alebo povinnosti nahlásiť peňažné prostriedky v hotovosti. V prípade uvedených sankcií by sa nemala zohľadňovať možná trestná činnosť spojená s peňažnými prostriedkami v hotovosti, ktorá by mohla byť predmetom ďalšieho vyšetrovania a ďalších opatrení mimo rozsahu pôsobnosti nariadenia ⁽¹⁸⁾.

Uvedené sankcie by mali byť účinné, primerané a odrádzajúce a nemali by prekračovať mieru potrebnú na podporu dodržiavania povinnosti. Sankcie zavedené členskými štátmi by mali mať rovnocenný odrádzajúci účinok v celej EÚ za porušenie nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti.

3.9. Harmonizovaný formulár oznámenia

S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie kontrol a efektívne spracúvanie, postupovanie a analýzu oznámení príslušnými orgánmi sa vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2021/776 stanovujú vzory pre:

- oznámenie peňažných prostriedkov v hotovosti a príslušný doplňujúci hárok,
- hlásenie o peňažných prostriedkoch v hotovosti a príslušný doplňujúci hárok,
- formulár na úradné účely (ktorý sa má vyplniť a priložiť k oznámeniam *ex offi* podľa článku 5 ods. 3), zaznamenané informácie podľa článku 6 ods. 1 a 2 a oznámenia získané podľa článku 3 alebo hlásenia podľa článku 4, ak existujú náznaky o trestnej činnosti,
- postúpenie anonymizovaných informácií o riziku a výsledkov analýzy rizika.

3.10. Informačné kampane

S cieľom **zvýšiť informovanosť** o povinnostiach stanovených v nariadení o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti musia členské štáty v spolupráci s Komisiou vytvoriť vhodné informačné materiály o povinnosti oznamovať alebo nahlasovať peňažné prostriedky v hotovosti ⁽¹⁹⁾.

3.11. Hlavné novinky stanovené nariadením (EÚ) 2018/1672

⁽¹⁷⁾ Článok 9 nariadenia (EÚ) 2018/1672.

⁽¹⁸⁾ Odôvodnenie 35 nariadenia (EÚ) 2018/1672.

⁽¹⁹⁾ Článok 8 nariadenia (EÚ) 2018/1672.

Hlavnými novinkami nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti sú:

- **rozšírené vymedzenie peňažných prostriedkov v hotovosti**, ktoré zahŕňa aj komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatele hodnoty (zlato) a predplatené karty pre peňažné prostriedky v hotovosti so sprievodom aj bez neho (v nákladnej preprave a poštových zásielkach),
- **zvýšenie výmeny informácií** medzi príslušnými orgánmi a medzi príslušnými orgánmi a jednotkami FIU,
- ustanovenie týkajúce sa **informačného systému**, ktorý sa má používať na takéto výmeny,
- právomoci udelené príslušným orgánom, aby mohli konať v prípade nižších súm peňažných prostriedkov v hotovosti, ak majú podozrenie na **súvislosť s trestnou činnosťou**,
- právomoci udelené príslušným orgánom, aby mohli požadovať od odosielateľa alebo príjemcu (alebo ich zástupcu), aby podal **povinné hlásenie** o peňažných prostriedkoch v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie alebo ju opúšťajú v poštových balíkoch, kuriérskych zásielkach, batožine bez sprievodu alebo ako náklad v kontajneroch (pohyby peňažných prostriedkov v hotovosti bez sprievodu).

4. POSÚDENIE VYKONÁVANIA NARIADENIA O KONTROLÁCH PEŇAŽNÝCH PROSTRIEDKOV V HOTOVOSTI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI

4.1. Informačné kampane

Komisia v spolupráci s členskými štátmi zorganizovala v celej Európskej únii rozsiahlu informačnú kampaň na podporu vykonávania nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti a na informovanie verejnosti EÚ a cestujúcich do EÚ o ich povinnostiach.

Komisia poskytla všetkým členským štátom špecializované propagačné materiály vrátane informačných prehľadov, infografiky, plagátov a krátkych filmov s titulkami v príslušnom jazyku. Všetky materiály boli preložené do 30 jazykov ⁽²⁰⁾, aby sa zabezpečilo široké pokrytie ⁽²¹⁾.

4.2. Peňažné prostriedky v hotovosti so sprievodom

Počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje táto správa, bolo podaných 310 042 oznámení peňažných prostriedkov v hotovosti. V module CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti (CIS+ Cash) bolo oznámených 23 097 prípadov porušení (t. j. prípadov, v ktorých buď nebolo podané žiadne oznámenie, alebo poskytnuté informácie boli neúplné či nesprávne, alebo existovali náznaky, že peňažné prostriedky v hotovosti súviseli s trestnou činnosťou).

Podľa štatistických výsledkov uvedených v grafe 2 v prílohe A postup oznamovania peňažných prostriedkov v hotovosti so sprievodom zaviedli všetky členské štáty. V období rokov 2022 až 2023 pripadalo 57 % oznámených prípadov peňažných prostriedkov v hotovosti so sprievodom na Poľsko, Nemecko a Francúzsko.

⁽²⁰⁾ AR, BG, CH, CS, DA, DE, EL, EN, ES, ET, FI, FR, GA, HI, HR, HU, IT, JP, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, RU, SE, SK, SL, TR.

⁽²¹⁾ Pozri napríklad informačný prehľad [Držte krok s najnovšími pravidlami kontroly peňažných prostriedkov v hotovosti!](#)

Podľa výsledkov prieskumu členské štáty považujú postup oznamovania peňažných prostriedkov v hotovosti za účinný a hodnotia ho kladne (65 % ho označilo za veľmi dobrý, 30 % za dobrý a 5 % za dostatočný).

Väčšina respondentov sa zhodla na týchto bodoch:

- colné orgány majú vďaka nariadeniu o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti právomoc zastaviť a zadržať peňažné prostriedky v hotovosti, ak existujú náznaky, že súvisia s trestnou činnosťou,
- postup oznamovania je spoľahlivý pri zisťovaní cezhraničného pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti,
- postup oznamovania umožňuje colným orgánom zhromažďovať informácie na identifikáciu nezákonného pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti. Široké spektrum zozbieraných informácií je obzvlášť užitočné pri následných vyšetrovaniach.

Dva členské štáty však poznamenali, že daný postup by sa mohol zlepšiť, a jeden z nich sa konkrétne zmienil o nízkej kvalite údajov, ktoré prepravcovia poskytujú vo svojich oznámeniach peňažných prostriedkov v hotovosti.

4.3. Peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu

V období, na ktoré sa vzťahuje táto správa, bolo podaných 6 532 povinných hlásení o peňažných prostriedkoch v hotovosti a v module CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti bolo oznámených 102 porušení súvisiacich s týmto postupom. V období rokov 2022 až 2023 nezaznamenalo žiadne povinné hlásenia o peňažných prostriedkoch v hotovosti šesť členských štátov (Belgicko, Írsko, Malta, Slovinsko, Fínsko, Švédsko).

Väčšina členských štátov, ktoré odpovedali na prieskum, mala neutrálny až kladný názor na postup nahlasovania peňažných prostriedkov v hotovosti bez sprievodu (šesť ho hodnotilo ako dobrý, 11 ako dostatočný a tri ako zlý). Domnievajú sa, že umožňuje lepšiu kontrolu pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti a že funguje efektívne. Niektoré členské štáty vyjadrili názor, že postup je účinný, pretože je založený skôr na analýze rizika než na povinnom predkladaní hlásenia o peňažných prostriedkoch v hotovosti.

Členské štáty však vyjadrili tieto tri výhrady:

- postup nahlasovania peňažných prostriedkov v hotovosti bez sprievodu je administratívne zložitý,
- tridsaťdňová lehota na predloženie povinného hlásenia na žiadosť colných orgánov je príliš dlhá,
- na to, aby bola analýza rizík účinná, je potrebné ju doladiť.

Jeden členský štát poznamenal, že skutočnosť, že nahlasovanie peňažných prostriedkov v hotovosti bez sprievodu je možné len na požiadanie a nie je vo všetkých prípadoch povinné, sťažuje colné kontroly. Daný členský štát okrem toho dodal, že podľa jeho názoru údaje z medzinárodných akcií preukazujú, že riziko prepravy peňažných prostriedkov v hotovosti bez sprievodu v poštových, balíkových a kuriérskych zásielkach je nižšie, než sa pôvodne predpokladalo.

4.4. Používanie modulu CIS pre peňažné prostriedky v hotovosti príslušnými orgánmi

Príslušné orgány zasielajú potrebné informácie, ktoré sa majú zaznamenať do systému CIS, týmto spôsobom:

- a) manuálnym vkladáním informácií cez používateľské webové rozhranie systému CIS alebo
- b) exportovaním informácií z vnútroštátnych systémov a ich importovaním do systému CIS, a to použitím formátu údajov CIS XML, alebo
- c) pripojením vnútroštátnych systémov priamo k systému CIS prostredníctvom systémového rozhrania poskytovaného systémom CIS.

Colné správy 11 členských štátov pripojili svoje vnútroštátne systémy priamo k systému CIS prostredníctvom systémového rozhrania, ktoré poskytuje systém CIS (Belgicko, Bulharsko, Estónsko, Grécko, Francúzsko, Lotyšsko, Malta, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Švédsko). Dva členské štáty (Česko a Nemecko) síce získali prístup prostredníctvom tohto systémového rozhrania, systém však doteraz nepoužili. Nemecko totiž uviedlo, že v súčasnosti používa na oznamovanie údajov o peňažných prostriedkoch v hotovosti excelový súbor vytvorený na spolkovéj úrovni. Nemecko však v súčasnosti vyvíja automatický prístup. Česko odpovedalo, že v čase prieskumu ešte nebolo k dispozícii prepojenie medzi jeho vnútroštátnym systémom a systémom CIS.

Pokiaľ ide o výmenu údajov prostredníctvom systému CIS, členské štáty, ktoré sa zúčastnili na prieskume, uviedli, že majú vo všeobecnosti kladné skúsenosti s výmenou údajov (pozri graf 4 v prílohe B). Modul CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti považujú za „ľahko použiteľný systém“, ktorý umožňuje plynulé spracovanie údajov. Jeden členský štát uviedol, že modul CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti je hlavným zdrojom informácií na identifikáciu a analýzu podozrivých prípadov prania špinavých peňazí.

Niektoré členské štáty napriek tomu uviedli, že sa pri prenose informácií zo svojich vnútroštátnych systémov do systému CIS stretli s problémami. Dva členské štáty poukázali na to, že keď sa stretnú s porušeniami, údaje sa musia ručne zadávať dvakrát namiesto toho, aby sa automaticky preniesli z modulu CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti do modulu CIS+ pre podvody (CIS+ Fraud). Komisia si je vedomá tohto problému, ktorý bráni realizovať koncepciu „jedno zaistenie – jedna správa“. Ťažkosti vyplývajú zo skutočnosti, že tieto dva moduly sú založené na rôznych právnych základoch. V súčasnosti prebiehajú snahy o ich vyriešenie.

Okrem toho tri členské štáty (Španielsko, Taliansko a Slovinsko) majú stále ťažkosti s priamym postupovaním špecifických informácií do modulu CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti, a to z dôvodu vnútorných technických problémov. Všetky tri štáty uviedli, že sa snažia nájsť riešenie.

4.5. Prístup jednotiek FIU k údajom

Z prieskumu vyplynulo, že hoci sa v nariadení o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti jasne stanovuje, že postupovanie informácií z vnútroštátnych jednotiek FIU sa musí uskutočňovať prostredníctvom modulu CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti⁽²²⁾, nie všetky jednotky FIU členských štátov majú zatiaľ k nemu prístup. V čase prieskumu malo tento prístup totiž len 20 členských štátov.

⁽²²⁾ V článku 9 nariadenia (EÚ) 2018/1672 sa stanovuje, že príslušné orgány musia zasielať informácie týkajúce sa oznámení peňažných prostriedkov v hotovosti, povinných hlásení, oznámení ex offio a súm nižších, ako je stanovená hranica, pri ktorých existuje podozrenie, že súvisia s trestnou činnosťou, jednotkám FIU prostredníctvom modulu pre peňažné prostriedky v hotovosti, ktorý je dostupný v systéme CIS.

Z jednotiek FIU členských štátov, ktoré nemajú prístup k modulu CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti:

- tri členské štáty vysvetlili, že v súčasnosti vytvárajú prepojenie s modulom CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti,
- jeden členský štát vysvetlil, že podľa jeho vnútroštátnych právnych predpisov colná správa poskytuje jednotke FIU informácie podľa nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti prostredníctvom vnútroštátneho nástroja,
- jeden členský štát vysvetlil, že vnútroštátna jednotka FIU nemá prístup k údajom systému CIS z technických dôvodov.

4.6. Sankcie

Členské štáty musia jasne rozlišovať medzi sankciami ukladanými výlučne za neoznámenie alebo nenahlásenie peňažných prostriedkov v hotovosti podľa nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti a sankciami, ktoré môžu ukladať za trestnú činnosť. Všetky členské štáty zaviedli sankcie za nedodržanie povinnosti oznámiť peňažné prostriedky v hotovosti so sprievodom alebo povinnosti nahlásiť peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu.

V rámci rôznych vnútroštátnych právnych predpisov boli zavedené rôzne sankcie. Niektoré členské štáty (Belgicko, Česko, Dánsko, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Chorvátsko, Taliansko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Rakúsko, Poľsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Fínsko, Švédsko) stanovili len správne sankcie bez uloženia trestných sankcií (pozri tabuľku 1 v prílohe B). Správne sankcie pozostávajú:

- zo sumy, ktorá sa má zaistiť, so stanovenou minimálnou a maximálnou hranicou

a/alebo

- z pokuty so stanovenou minimálnou a maximálnou hranicou

a/alebo

- zo stanoveného percentuálneho podielu sumy nad 10 000 EUR, ktorá sa má zaistiť, za osobitných podmienok stanovených v nariadení o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti

a/alebo

- z pokuty, ktorej výška závisí od právnej kategórie alebo postavenia osoby.

Bulharsko, Estónsko, Lotyšsko, Litva, Holandsko a Portugalsko ukladajú trestné aj správne sankcie. Dva členské štáty (Írsko a Cyprus) ukladajú len trestné sankcie.

4.7. Výmena informácií s krajinami mimo EÚ

Členské štáty alebo Komisia môžu v rámci vzájomnej administratívnej pomoci zaslať krajine mimo EÚ nasledujúce informácie, a to pod podmienkou, že na to udelí písomný súhlas príslušný

orgán, ktorý tieto informácie pôvodne získal, ak je takéto postúpenie v súlade s príslušným vnútroštátnym právom a právom EÚ v oblasti prenosu osobných údajov do krajín mimo EÚ:

- a) oznámenia *ex offio* vyhotovené podľa článku 5 ods. 3;
- b) informácie získané podľa článku 6;
- c) oznámenia získané podľa článku 3 alebo 4, ak sú náznaky, že peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s praním špinavých peňazí alebo financovaním terorizmu.

Okrem toho každé takéto postúpenie informácií členskými štátmi sa musí oznámiť Komisii.

Podľa prieskumu sedem členských štátov uskutočnilo od začiatku uplatňovania nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti celkovo 85 výmen informácií s krajinami mimo EÚ. Vyše 90 % výmen sa uskutočnilo s Ukrajinou a so Spojeným kráľovstvom. Menší počet výmen sa uskutočnil s Kazachstanom, Tureckom a so Spojenými štátmi – pozri graf 5 v prílohe B.

4.8. Peňažné prostriedky v hotovosti súvisiace s trestnou činnosťou, ktorá má nepriaznivý vplyv na finančné záujmy EÚ

Ak existujú náznaky, že peňažné prostriedky v hotovosti súvisia s trestnou činnosťou, ktorá by mohla mať nepriaznivý vplyv na finančné záujmy EÚ, informácie zaznamenané príslušnými orgánmi sa podľa nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti sprístupnia popri príslušných orgánoch ostatných členských štátov sprístupnia aj Komisii, Európskej prokuratúre a Europolu, ak sú kompetentné konať. Finančné záujmy EÚ sú „všetky príjmy, výdavky a aktíva kryté alebo nadobudnuté Úniou, alebo dlžné jej rozpočtu a rozpočtom inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr zriadených na základe zmlúv, ako aj rozpočtom, s ktorými tieto subjekty hospodária a ktoré sledujú“⁽²³⁾.

Štrnásť členských štátov oznámilo Komisii 23 takýchto prípadov za sledované obdobie. Všetky prípady sa týkajú peňažných prostriedkov v hotovosti so sprievodom a sú takmer rovnomerne rozdelené medzi prípady peňažných prostriedkov v hotovosti vstupujúcich do EÚ (11 prípadov) a prípady peňažných prostriedkov v hotovosti opúšťajúcich EÚ (12 prípadov).

4.9. Zlepšenia potrebné pri vykonávaní určitých opatrení členskými štátmi

- Niektoré jednotky FIU členských štátov stále nemajú prístup k modulu CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti alebo ho nepoužívajú na postupovanie príslušných informácií. Táto situácia vyvoláva určité obavy, pretože predstavuje nesúlady s právnymi predpismi a ich cieľom, keďže výmena informácií sa uskutočňuje mimo stanoveného legislatívneho rámca. Komisia pri viacerých príležitostiach pripomenula členským štátom požiadavku dodržiavať článok 9 nariadenia (EÚ) 2018/1672.
- Pokiaľ ide o sankcie, podľa najnovších vzájomných hodnotiacich správ skupiny FATF nie sú sankcie niektorých členských štátov dostatočne odrádzajúce. V tejto súvislosti Súdny dvor preskúmal vnútroštátne sankčné mechanizmy prijaté na vykonávanie článku 9 nariadenia (ES) č. 1889/2005. Znepokojenie vyvoláva aj opačný problém, a to nadmerné

⁽²³⁾ Článok 2 bod 3 nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

sankcie. Podľa rozsudku vo veci C-255/14⁽²⁴⁾ Súdny dvor usúdil, že pokuta zodpovedajúca 60 % neohlásenej sumy peňažných prostriedkov v hotovosti prevyšujúcej 50 000 EUR sa javí ako neprimeraná, keďže takáto pokuta prekračuje rámec toho, čo je potrebné na zaručenie splnenia danej povinnosti a zabezpečenie dosiahnutia cieľov sledovaných uvedeným nariadením. Členské štáty by mali zohľadniť túto judikatúru, ako aj vzájomné hodnotiace správy skupiny FATF.

- Členské štáty oznámili Komisii výmenu informácií s krajinami mimo EÚ len nedávno, a to na základe osobitnej žiadosti Komisie. Komisia pri viacerých príležitostiach pripomenula členským štátom ich povinnosť bezodkladne oznámiť akúkoľvek výmenu informácií s krajinou mimo EÚ. S cieľom uľahčiť oznamovanie zo strany členských štátov Komisia pripravila a sprístupnila spoločný vzor, ktorého používanie je dobrovoľné. Niektoré členské štáty ho už používajú.
- Pokiaľ ide o povinné podávanie správ o prípadoch, ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na finančné záujmy Únie, informácie, ktoré členské štáty poskytnú, boli buď nesprávne, alebo neúplné. Je potrebné zlepšiť podávanie správ členskými štátmi o daných prípadoch.

5. POSÚDENIE POTREBY ZMENIŤ NARIADENIE O KONTROLÁCH PEŇAŽNÝCH PROSTRIEDKOV V HOTOVOSTI

5.1. Rozsah pôsobnosti: analýza ostatných aktív, ktoré by mohli byť zahrnuté

5.1.1. Výsledky prieskumu o vymedzení pojmu peňažné prostriedky v hotovosti

Na Komisiu bola delegovaná právomoc prijímať delegované akty na zmenu prílohy I. Došlo k tomu z dvoch dôvodov, a to: i) urýchlene sa prispôbiť budúcim zmenám medzinárodných noriem skupiny FATF a ii) zabrániť obchádzaniu nariadenia prostredníctvom spoliehania sa na komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatelé hodnoty alebo na predplatené karty. V rámci prieskumu boli členské štáty požiadané, aby sa vyjadrili k výhodám zahrnutia iných aktív do rozsahu pôsobnosti nariadenia. Z 20 členských štátov, ktoré vyplnili dotazník, 14 odpovedalo, že zoznam aktív, na ktoré sa v súčasnosti vzťahuje vymedzenie, je dostatočný. Niektoré členské štáty však predložili návrhy na zmenu zoznamu (pozri graf 6 v prílohe B). Tieto navrhované zmeny sú uvedené v nasledujúcich piatich zárázkach:

- štyri členské štáty navrhli pridať predplatené karty,
- šesť členských štátov navrhlo doplniť ďalšie komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatelé hodnoty, ako sú drahokamy, drahé kovy a zliatiny, ako aj „luxusný tovar“ vysokej hodnoty, ako napríklad náramkové hodinky, šperky alebo drahé kovy (napr. platina) a drahokamy (napr. diamanty),
- jeden členský štát navrhol pridať kryptomeny⁽²⁵⁾,
- jeden členský štát navrhol zahrnúť striebro/bronz za rovnakých podmienok, aké sa v súčasnosti uplatňujú na obsah zlata,

⁽²⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. júla 2015, Robert Michal Chmielewski/Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága, vec C-255/14, ECLI:EU:C:2015:475.

⁽²⁵⁾ Odôvodnenie 13 nariadenia (EÚ) 2018/1672: „Napriek vysokej úrovni rizika, ktorú predstavujú virtuálne meny, ako sa dokazuje v správe Komisie z 26. júna 2017 o posudzovaní rizík spojených s práním špinavých peňazí a financovaním terorizmu, ktoré majú vplyv na vnútorný trh a súvisia s cezhraničnou činnosťou, colné orgány nemajú právomoc ich monitorovať.“

- dva členské štáty navrhli, aby sa zrušila podmienka, ktorou sa obmedzuje uplatňovanie nariadenia na mince a investičné zlato s obsahom zlata nad určitý percentuálny podiel, a aby sa namiesto toho ako jediná relevantná podmienka použila hodnota zlata (v hodnote najmenej 10 000 EUR).

Jeden členský štát uviedol, že zahrnutie predplatených kariet by mohlo pomôcť identifikovať trendy pašovania a bojovať proti nim. Podľa daného členského štátu by sa však takéto doplnenie prílohy I malo uskutočniť až po riadnej konzultácii medzi 27 členskými štátmi a po vypracovaní jasných usmernení na úrovni EÚ.

Pokiaľ ide o predmety vysokej hodnoty, jeden členský štát uviedol, že takéto predmety takisto uľahčujú cezhraničný pohyb nezákonných finančných prostriedkov, keďže sa môžu používať ako náhrada za menu. Napriek tomu nebola vypracovaná žiadna špecializovaná štúdia ani analýza potenciálneho významu colných kontrol podľa nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti pre tento druh podvodov.

5.1.2. Analýza predplatených kariet a komodít používaných ako vysoko likvidné uchovávatele hodnoty

a) Analýza Komisie a Europolu

Komisia zastáva názor, že neexistujú jasné dôkazy o potrebe zmeniť vymedzenie pojmu peňažných prostriedkov v hotovosti. Tento názor vychádza z práce vykonanej v rámci nadnárodného posudzovania rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré majú vplyv na jednotný trh a týkajú sa cezhraničných činností.

Podľa Europolu sa predplatené karty používajú na páchanie rôznych hospodárskych a finančných trestných činov vrátane financovania terorizmu. Hrozbu predstavujú najmä predplatené karty s „otvoreným cyklom“, ktoré sa predávajú na internete, na poštách a v miestnych obchodoch a ktoré možno používať ako bežné debetné alebo kreditné karty. Europol považuje predplatené karty za vysokorizikové produkty, pretože sa dajú anonymne používať online alebo v jurisdikciách v daňových rajoch na vykonávanie platieb v EÚ. Okrem toho neexistujú žiadne zákonné obmedzenia týkajúce sa počtu kariet, ktoré si osoba môže zakúpiť, alebo toho, kto je oprávnený si kartu zakúpiť.

V európskom hodnotení hrozieb finančnej a hospodárskej trestnej činnosti z roku 2023 ⁽²⁶⁾ sa uvádzajú dva príklady používania predplatených kariet na nezákonné účely.

V prvom prípade sa predplatené karty používajú na páchanie podvodov pri hľadaní partnera. V druhom prípade sa predplatené karty spolu s kryptomenovými poukazmi používajú na presmerovanie príjmov z trestnej činnosti do platforiem pre hazardné hry v kryptomenách, ktoré sa nachádzajú v jurisdikciách mimo EÚ, kde je ťažké transakcie vysledovať.

Napriek tomu, že predplatené karty sú známe ako vysokoriziková platobná metóda v súvislosti s práním špinavých peňazí, Komisia a Europol nezaznamenali žiadne prípady nezákonného používania predplatených kariet, ktoré by zahŕňali cezhraničný fyzický pohyb osôb alebo prepravu prostredníctvom kuriérov či balíkov.

⁽²⁶⁾ Pozri [Druhá strana mince: analýza finančnej a hospodárskej trestnej činnosti | Europol](#).

b) Analýza jednotiek FIU členských štátov

Jednotky FIU členských štátov boli tiež požiadané, aby zistili, či existujú dôkazy o tom, že predplatené karty alebo komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatele hodnoty (s výnimkou mincí s obsahom zlata najmenej 90 % a investičného zlata s obsahom zlata najmenej 99,5 %) sa vo veľkej miere používajú na pranie špinavých peňazí. Ak sa jednotky FIU skutočne domnievali, že takéto dôkazy existujú, boli požiadané, aby uviedli, aký druh dôkazov našli a s ktorými typmi predplatených kariet a komodít súvisia.

Odpovede poskytlo deväť jednotiek FIU členských štátov. Na základe ich odpovedí neexistujú jasné dôkazy o tom, že by sa predplatené karty vo veľkej miere používali na pranie špinavých peňazí, a to najmä v súvislosti s osobami, ktoré vstupujú do EÚ alebo ju opúšťajú. Okrem toho uviedli, že v praxi je ťažké rozlíšiť predplatenú kartu od iných typov debetných alebo kreditných kariet.

Pokiaľ ide o komodity používané ako vysoko likvidné uchovávatele hodnoty, jednotky FIU konštatovali, že osoby cestujúce do EÚ niekedy neoznamujú predmety vysokej hodnoty, ako sú luxusné hodinky, šperky, diamanty a kryptomenové hardvérové peňaženky. Robia tak s cieľom vyhnúť sa plateniu cla a dane z pridanej hodnoty pri dovoze, čo predstavuje daňový únik, ktorý je odlišný od prania špinavých peňazí.

Malo by sa preto vykonať dôkladné hodnotenie výhod zahrnutia týchto druhov aktív do prílohy I, pričom by sa mali zohľadniť kapacity colnej kontroly.

5.2. Hranica pre peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu

V prieskume sa od členských štátov zisťovalo, či finančnú hranicu 10 000 EUR pre peňažné prostriedky v hotovosti bez sprievodu považujú za vhodnú (pozri graf 7 v prílohe B).

Z 20 členských štátov, ktoré sa zúčastnili na prieskume, odpovedalo na túto otázku len 14. Z nich sa 95 % domnievalo, že hranica je primeraná, a preto ju netreba prehodnotiť.

Okrem toho poznamenali, že táto hranica je všetkým partnerom dobre známa, a zdôraznili, že v prípade súm peňažných prostriedkov v hotovosti pod touto hranicou sa v nariadení o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti stanovujú potrebné ustanovenia na zaznamenávanie príslušných informácií a zadržanie uvedených prostriedkov na účely ďalšieho vyšetrovania v prípade náznakov trestnej činnosti.

Dosiahla sa preto všeobecná zhoda na zachovaní súčasnej hranice.

6. ZÁVER

Na základe výsledkov prieskumu a ďalších informácií poskytnutých členskými štátmi a odborními Komisie možno konštatovať, že nariadenie o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti účinne plní svoje ciele.

Členské štáty ho vnímajú ako dôležitý právny nástroj na kontrolu fyzického pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti na vonkajších hraniciach EÚ a na boj proti praniu špinavých peňazí.

Toky informácií sa uskutočňujú prostredníctvom modulu CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti a porovnateľné informácie sa priamo a včas vymieňajú medzi príslušnými orgánmi

a jednotkami FIU. V niektorých členských štátoch však stále existuje priestor na zlepšenie v súvislosti s využívaním systému CIS.

Novozavedený postup nahlasovania peňažných prostriedkov v hotovosti bez sprievodu funguje dostatočne dobre.

V súčasnosti nie je potrebné upravovať hranicu ani zahrnúť iné aktíva do prílohy I k nariadeniu o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti. Komisia pozorne sleduje nové trendy v oblasti prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ako aj možné využívanie iných komodít používaných ako vysoko likvidné uchovávatelé hodnoty a predplatených kariet ako prostriedkov na obchádzanie povinnosti oznamovať alebo nahlasovať peňažné prostriedky v hotovosti. Z tohto prvého posúdenia nevyplýva potreba meniť súčasný rámec.

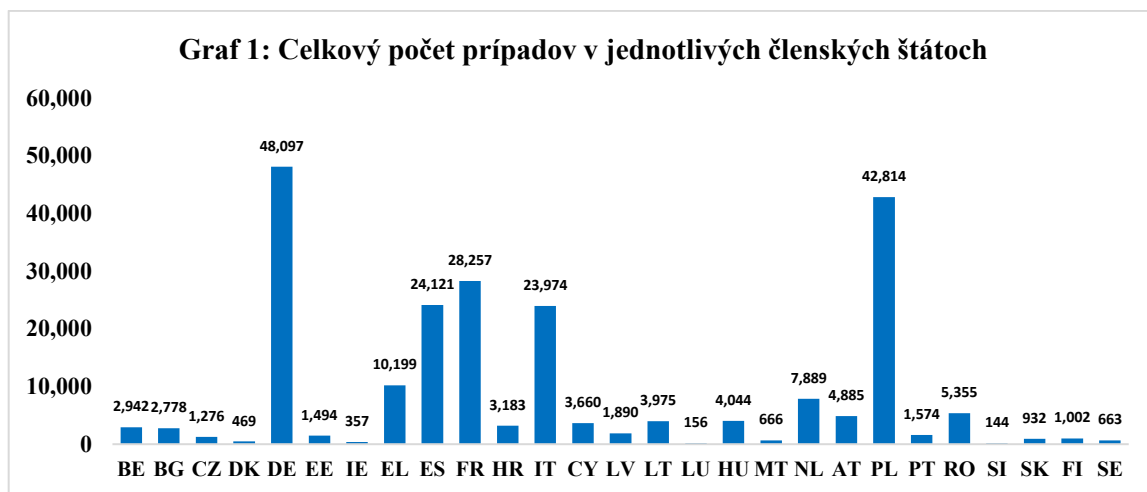
PRÍLOHA A – ROČNÁ ŠTATISTIKA PRÍPADOV PEŇAŽNÝCH PROSTRIEDKOV V HOTOVOSTI SO SPRIEVODOM A BEZ SPRIEVODU

Nasledujúce grafy týkajúce sa kontrol peňažných prostriedkov v hotovosti vychádzajú:

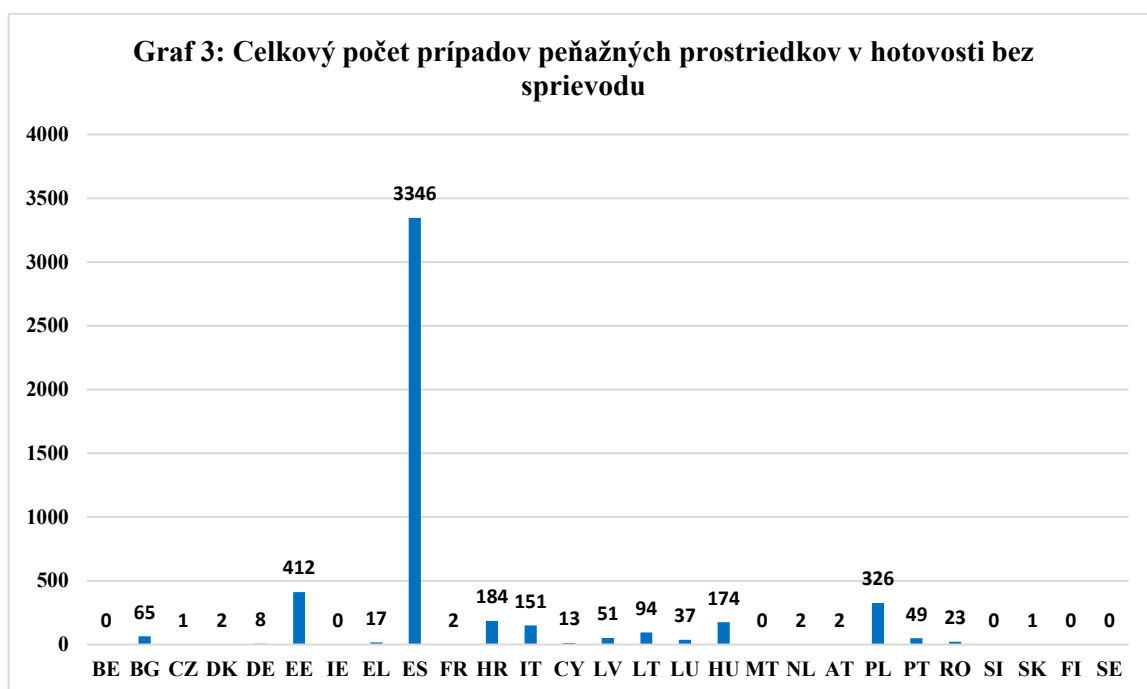
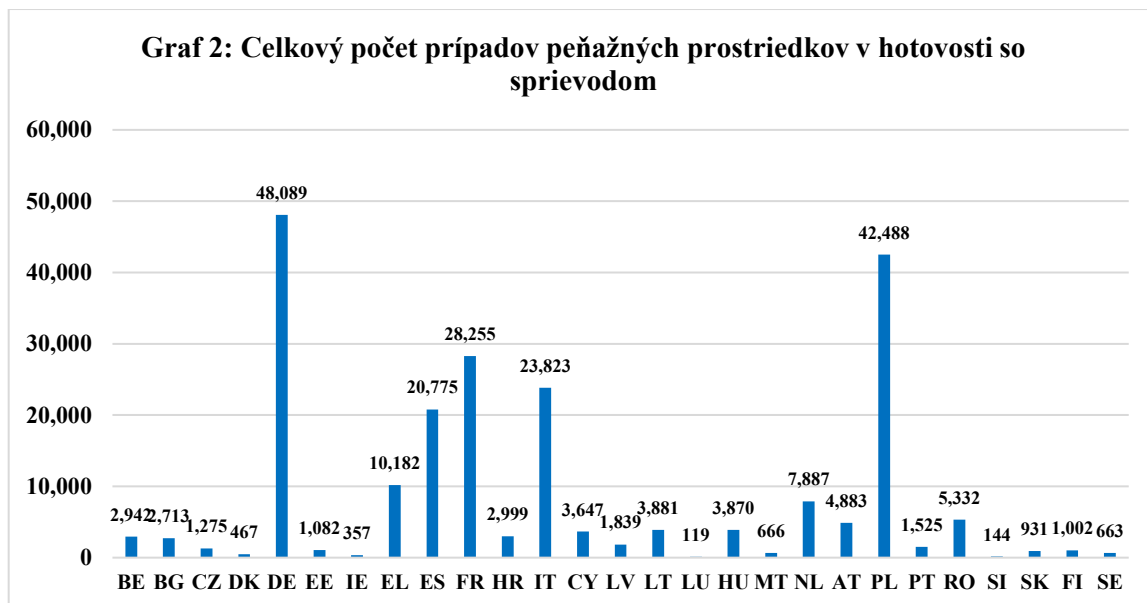
- z údajov získaných z modulu CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti v čase prieskumu,
- z údajov oznámených členskými štátmi, ktoré majú stále ťažkosti s priamym postupovaním špecifických informácií do modulu CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti z dôvodu vnútorných technických problémov.

Vzťahujú sa na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2023 (vrátane).

V grafe 1 je znázornený celkový počet prípadov peňažných prostriedkov v hotovosti, s ktorými sa manipuluje na hraniciach EÚ. Za referenčné obdobie (1. januára 2022 – 31. decembra 2023) príslušné orgány oprávnené vykonávať nariadenie o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti identifikovali 226 796 prípadov. To zahŕňa prípady s porušením aj bez neho.

V grafoch 2 a 3 sa uvádza celkový počet prípadov peňažných prostriedkov v hotovosti so sprievodom (graf 2) a bez sprievodu (graf 3) v jednotlivých členských štátoch za referenčné obdobie (1. januára 2022 – 31. decembra 2023).

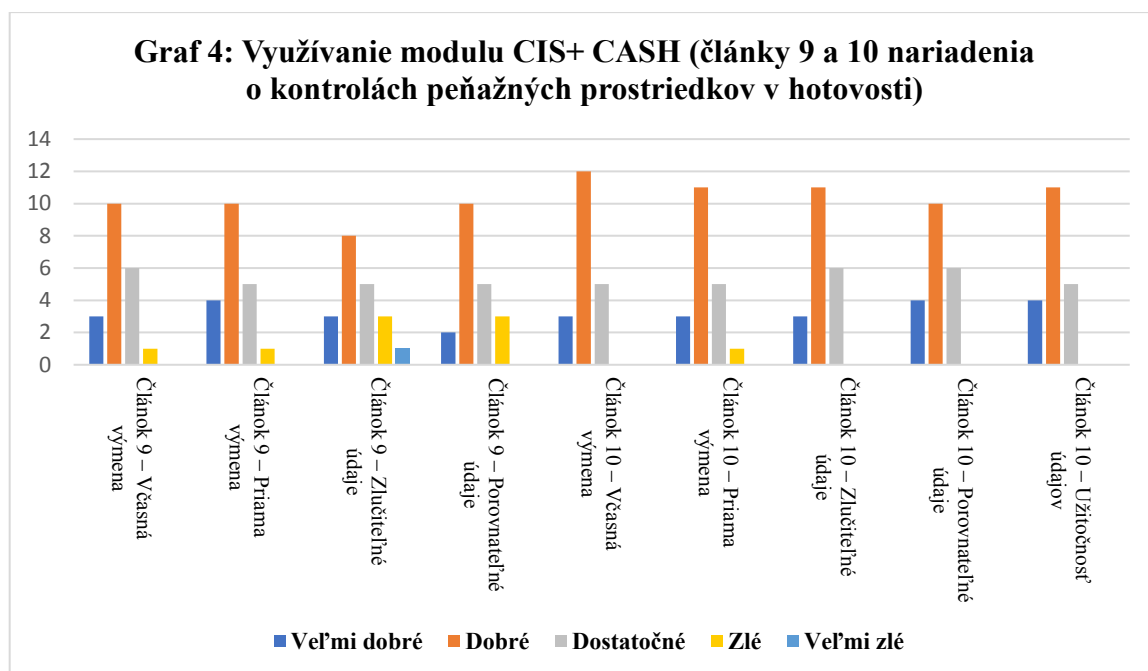
Existuje veľký rozdiel medzi celkovým počtom prípadov peňažných prostriedkov v hotovosti so sprievodom (221 836 vrátane prípadov s porušeniami) a celkovým počtom prípadov peňažných prostriedkov v hotovosti bez sprievodu (4 960 vrátane prípadov s porušeniami).

Komisia každoročne uverejňuje štatistické údaje v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) 2018/1672 o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do EÚ alebo ju opúšťajú. Tieto správy možno nájsť na webovom sídle GR pre dane a colnú úniu, kde sa nachádzajú aj všeobecné informácie o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti: [Kontroly peňažných prostriedkov v hotovosti – Európska komisia \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/taxation-customs/controls-cash).

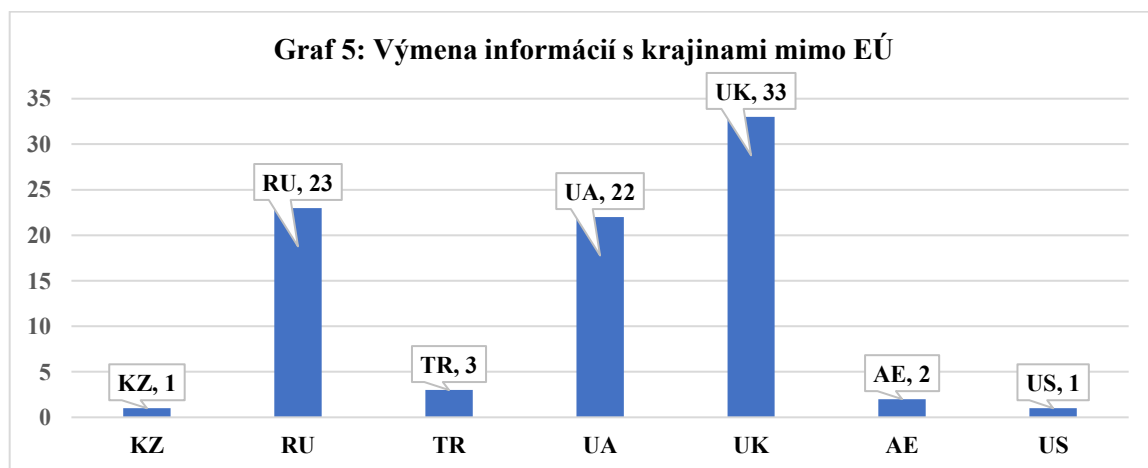
PRÍLOHA B – ODPOVEDE NA DOTAZNÍK

Nasledujúce grafy predstavujú výber odpovedí, ktoré poskytli členské štáty.

V grafe 4 sú znázornené výsledky posúdenia členskými štátmi, ktoré sa zúčastnili na prieskume. Posúdenie preukazuje, ako členské štáty vnímali vykonávanie článkov 9 a 10 nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti. Členské štáty mali vo všeobecnosti kladné skúsenosti s výmenou údajov prostredníctvom modulu CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti. Len niekoľko z nich hodnotilo konkrétne aspekty svojich skúseností s modulom CIS+ pre peňažné prostriedky v hotovosti ako zlé alebo veľmi zlé.

V grafe 5 je znázornený počet výmen informácií s krajinami mimo EÚ o prípadoch týkajúcich sa peňažných prostriedkov v hotovosti. Väčšina výmen informácií medzi členskými štátmi a krajinami mimo EÚ na základe článku 11 sa uskutočnila so Spojeným kráľovstvom, s Ukrajinou a Ruskom. Zaznamenaných bolo aj niekoľko výmen informácií s Tureckom, so Spojenými štátmi, Spojenými arabskými emirátmi a s Kazachstanom (len 8,23 % z celkového počtu výmen informácií s krajinami mimo EÚ).

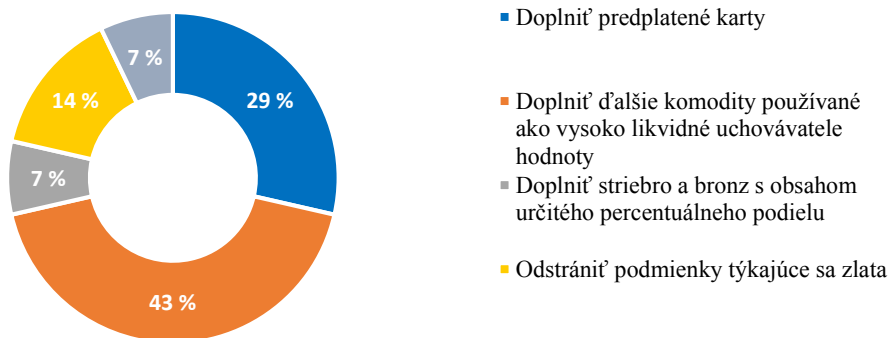
V tabuľke 1 sú zhrnuté rôzne systémy sankcií, ktoré členské štáty zaviedli na dosiahnutie súladu s článkom 14 nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti. Väčšina členských štátov uplatňuje správne sankcie.

Tabuľka 1: Systémy sankcií členských štátov podľa nariadenia o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti

Sankcie	Členské štáty	Druh sankcií
Správne sankcie	BE, CZ, DK, DE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, HU, MT, AT, PL, RO, SI, SK, FI, SE	• zaistenie určitej sumy so stanovenou minimálnou a/alebo maximálnou výškou • uloženie pokuty so stanovenou minimálnou a/alebo maximálnou výškou • zaistenie sumy nad 10 000 EUR za určitých podmienok • percentuálny podiel z celkovej sumy neoznámených či nenahlásených peňažných prostriedkov v hotovosti alebo zo sumy presahujúcej hranicu • pokuta, ktorej výška závisí od právnej kategórie/postavenia osoby (právnická osoba, individuálny podnikateľ alebo samostatne zárobkovo činná osoba, fyzická osoba)
Správne a trestné sankcie	BG, EE, LV, LT, NL, PT	• percentuálny podiel z hodnoty neoznámených či nenahlásených peňažných prostriedkov v hotovosti alebo pokuta alebo zaistená suma (so stanovenou minimálnou a/alebo maximálnou hranicou) • trest odňatia slobody v závislosti od okolností
Trestné sankcie	CY, IE	• trest odňatia slobody v prípade nesplnenia oznamovacej povinnosti • pokuta

V grafe 6 sú zhrnuté návrhy členských štátov týkajúce sa potreby zmeniť prílohu I k nariadeniu o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti. Zo 14 členských štátov, ktoré vyplnili dotazník, 43 % podporuje návrh na doplnenie ďalších komodít používaných ako vysoko likvidné uchovávatelé hodnoty a 29 % podporuje návrh na doplnenie predplatených kariet.

Graf 6: Návrhy na zmenu prílohy I

V grafe 7 sú znázornené odpovede členských štátov na prieskum týkajúci sa hranice 10 000 EUR stanovenej v nariadení o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti. Existuje všeobecná zhoda, že súčasná hranica je účinná a mala by sa zachovať (95 % kladných odpovedí).

Graf 7: Posúdenie súčasnej hranice podľa členských štátov

